

Sygn. akt I A Ca 1108/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Roman Sugier

Sędziowie: SSA Lucyna Morys-Magiera (spr.)

SSO del. Jacek Włodarczyk

Protokolant : Judyta Jakubowska

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2020 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w K.

przeciwko A. S.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 30 października 2019 r., sygn. akt I C 607/18

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że utrzymuje w mocy wyrok zaoczny wydany przez Sąd Okręgowy w Katowicach 7 listopada 2018r. w sprawie o sygn. akt I C 607/18;
2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;
3. nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Katowicach 3796 (trzy tysiące siedemset dziewięćdziesiąt sześć) złotych tytułem opłaty od apelacji, od której uiszczenia powód był zwolniony.

SSA Lucyna Morys-Magiera SSA Roman Sugier SSO del. Jacek Włodarczyk

Sygn. akt I A Ca 1108/19

UZASADNIENIE

Powód Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych domagał się zasądzenia od pozwanej A. S. kwoty 75.928,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie : od kwoty 4.177,82 zł od 11 stycznia 2018r., od kwoty 34,45 zł od 26 stycznia 2018r. ,, od kwoty 10.006, 27 zł od 24 lutego 2016r., od kwoty 53,73 zł od 3 marca 2016r. , od kwoty 21.509,23 zł od 26 kwietnia 2016r. , od kwoty 275,33 zł od 12 maja 2016r. , od kwoty 14.199,68 zł od 19 maja 2016r. , od kwoty 92,59 zł od 18 maja 2016r. , od kwoty 10.517,21 zł od 1 stycznia 2016r. , od kwoty 190,29 zł od 1 stycznia 2016r. oraz zwrotu kosztów procesu. Podawał, iż jest wierzycielem (...) sp. z o.o. w K., której prezesem zarządu była pozwana

i w związku z wypłatą świadczeń pracowniczych pracownikom spółki uzyskał wierzytelność w dochodzonej kwocie. Podawał, że wniosek o ogłoszenie upadłości spółki został oddalony, zatem jest ona niewypłacalna, egzekucję przeciwko niej umorzono wobec bezskuteczności. Mimo wezwania z 7 czerwca 2018r. pozwana nie uregulowała dochodzonych kwot. Jako podstawę prawną żądania powód wskazał art. 299 § 1 ksh.

Wyrokiem zaocznym z dnia 7 listopada 2018r Sąd Okręgowy uwzględnił żądanie pozwu w całości.

Pozwana skutecznie złożyła sprzeciw od tego wyroku zaocznego, domagając się jego uchylenia w całości, oddalenia powództwa i zasądzenia na jej rzecz kosztów procesu. Kwestionowała zasadę swojej odpowiedzialności wskazując, że jako prezes spółki z o.o. w terminie zgłosiła wniosek o ogłoszenie jej upadłości zwalniając się od odpowiedzialności, ponadto zrezygnowała z pełnionej przez siebie funkcji, zatem brak jest związku przyczynowego między szkodą powoda a działaniem lub zaniechaniem pozwanej.

Zaskarżonym wyrokiem z 30 października 2019r. Sąd Okręgowy w Katowicach orzekł, iż :

1. uchyła w całości wyrok zaoczny z dnia 7 listopada 2018r., sygn. akt IC 607/18;
2. oddała powództwo;
3. zasądza od powoda Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w K. na rzecz pozwanej A. S. kwotę 7.315,00 zł (siedem tysięcy trzysta piętnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, iż pozwana A. S. została powołana do pełnienia funkcji Prezesa Zarządu (...) spółka z o.o. w K. uchwałą z 5 kwietnia 2011r. Zarząd spółki był jednoosobowy. 27 października 2014r. pozwana złożyła na ręce większościowego wspólnika, tj. Zarządu spółki (...) Spółki z o.o., rezygnację z pełnienia tej funkcji, która została przyjęta.

Jako Prezes Zarządu tej spółki z Krajowego Rejestru sądowego pozwana została wykreślona w dniu 14 czerwca 2016r .

Ustalono, że (...) spółka z o.o. w K. jako pracodawca była zobowiązana do wypłaty świadczeń pracowniczych i z obowiązku tego nie wywiązywał się prawidłowo . Pracownicy Spółki występowali przeciwko spółce na drogę postępowania sądowego, uzyskując tytuły wykonawcze, na podstawie których prowadzili postępowania egzekucyjne. Postępowania te okazały się bezskuteczne. Powód natomiast, realizując swoje ustawowe obowiązki, wypłacił należności pracownicze, do zapłaty których zobowiązana była niewypłacalna spółka.

Jak stwierdzono, wypłaty te miały miejsce w 2015r. , 2016r. i 2017r., w dniach: 1 lipca 2015r., 22 lipca 2015 r., 26 stycznia 2016r., 10 lutego 2016r., 1 marca 2016r., 14 kwietnia 2016r., 28 listopada 2017r.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że po zaspokojeniu należności pracowniczych powód wstąpił w prawa zaspokojonych wierzycieli spółki i wstępował przeciwko spółce na drogę postępowania sądowego , na skutek czego uzyskał wobec (...) spółki z o.o. w K. następujące tytuły egzekucyjne :

- nakaz zapłaty Sądu Rejonowego (...) w (...) sygnatura VII Np 9/18 z dnia 7 lutego 2018r ,którym zasądzono od spółki na rzecz powoda kwoty : 4.177,82 zł z odsetkami , 34,35 zł odsetkami , oraz kwotę 600zł tytułem kosztów. Nakazowi temu została nadana sądowa klauzula wykonalności. Zasądzona na rzecz powoda kwota dotyczyła wypłaconych przez niego należności pracowniczych za okres od 1 września 2014r do 26 października 2014r .

- nakaz zapłaty wydany przez Referendarza Sądu Rejonowego w (...) sygnatura I Nc 715/16 z 24 maja 2016r, którym zasądzono od spółki na rzecz powoda kwotę 10.060zł z odsetkami, oraz kwotę 3726zł tytułem kosztów. Nakazowi temu została nadana sądowa klauzula wykonalności. Zasądzona na rzecz powoda kwota dotyczyła wypłaconych przez niego należności pracowniczych za okres od 1 września 2014r do 6 października 2014r. Na podstawie tego tytułu wykonawczego powód wszczął przeciwko spółce postępowanie egzekucyjne. Było ono prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) w (...) M. R. pod sygnaturą Km 842/17 . W dniu 29 maja 2018r Komornik

skierował do powoda jako wierzyciela zawiadomienie o bezskuteczności egzekucji i wezwał do złożenia dalszych wniosków egzekucyjnych pod rygorem umorzenia postępowania. Postanowieniem z dnia 12 października 2018r. postępowanie egzekucyjne w tej sprawie zostało umorzone.

- nakaz zapłaty wydany przez Referendarza Sądu Rejonowego w (...) sygnatura I Nc 1612/16 z 3 października 2016r, którym zasądzono od spółki na rzecz powoda kwotę 21 784,56 zł z odsetkami, oraz kwotę 3890 zł tytułem kosztów. Nakazowi temu została nadana sądowa klauzula wykonalności. Zasądzona na rzecz powoda kwota dotyczyła wypłaconych przez niego należności pracowniczych za okres od 1 sierpnia 2014r do 31 października 2014r . Na podstawie tego tytułu wykonawczego powód wszczął przeciwko spółce postępowanie egzekucyjne. Było ono prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) w (...) M. R. pod sygnaturą Km 18/17. W dniu 15 grudnia 2017r Komornik skierował do powoda jako wierzyciela zawiadomienie o bezskuteczności egzekucji i wezwał do złożenia dalszych wniosków egzekucyjnych pod rygorem umorzenia postępowania. Dnia 29 maja 2018r Komornik skierował do powoda jako wierzyciela zawiadomienie o bezskuteczności egzekucji i ponownie wezwał do złożenia dalszych wniosków egzekucyjnych pod rygorem umorzenia postępowania. Postanowieniem z dnia 12 października 2018r. postępowanie egzekucyjne w tej sprawie zostało umorzone.

- nakaz zapłaty wydany przez Referendarza Sądu Rejonowego w (...) sygnatura I Nc 1805/16 z 28 czerwca 2016r , którym zasądzono od spółki na rzecz powoda kwotę 14. 292,27 zł z odsetkami ,oraz kwotę 3796zł tytułem kosztów. Nakazowi temu została nadana sądowa klauzula wykonalności. Zasądzona na rzecz powoda kwota dotyczyła wypłaconych przez niego należności pracowniczych za okres od 1 września 2014r do 27 października 2014r . Na podstawie tego tytułu wykonawczego powód wszczął przeciwko spółce postępowanie egzekucyjne. Było ono prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) w (...) M. R. pod sygnaturą Km 89 /17 . Dnia 15 grudnia 2017r . Komornik skierował do powoda jako wierzyciela zawiadomienie o bezskuteczności egzekucji i wezwał do złożenia dalszych wniosków egzekucyjnych pod rygorem umorzenia postępowania. Następnie w dniu 29 maja 2018r . Komornik skierował do powoda jako wierzyciela zawiadomienie o bezskuteczności egzekucji i ponownie wezwał do złożenia dalszych wniosków egzekucyjnych pod rygorem umorzenia postępowania. Postanowieniem z 12 października 2018r. postępowanie egzekucyjne w tej sprawie zostało umorzone.

- nakaz zapłaty wydany przez Referendarza Sądu Rejonowego w (...) sygnatura I Nc 498/16 z 8 kwietnia 2016r , którym zasądzono od spółki na rzecz powoda kwotę 10,707,50zł z odsetkami , oraz kwotę 2551 zł tytułem kosztów. Nakazowi temu została nadana sądowa klauzula wykonalności. Zasądzona na rzecz powoda kwota dotyczyła wypłaconych przez niego należności pracowniczych za okres od 1 sierpnia 2014r do 20 października 2014r. Na podstawie tego tytułu wykonawczego powód wszczął przeciwko spółce postępowanie egzekucyjne, prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)w (...) M. R. pod sygnaturą Km 88 /17 . W dniu 15 grudnia 2017r . Komornik skierował do powoda jako wierzyciela zawiadomienie o bezskuteczności egzekucji i wezwał do złożenia dalszych wniosków egzekucyjnych pod rygorem umorzenia postępowania. Dnia 29 maja 2018r. Komornik skierował do powoda jako wierzyciela zawiadomienie o bezskuteczności egzekucji i ponownie wezwał do złożenia dalszych wniosków egzekucyjnych pod rygorem umorzenia postępowania. Postanowieniem z 12 października 2018r. postępowanie egzekucyjne w tej sprawie zostało umorzone.

Sąd Okręgowy stwierdził nadto, iż 10 października 2014r. A. S. jako Prezes Zarządu (...) spółka z o.o. w K. złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości likwidacyjnej spółki. W uzasadnieniu wniosku wskazała, że spółka trwale zaprzestała płacenia długów oraz, że zgodnie z bilansem sporządzonym na dzień 30 września 2014r. zobowiązania przekroczyły wartość majątku spółki. W sprawie Sądu Rejonowego (...)w (...) pod sygnaturą XGU 196/14 postanowieniem z 17 marca 2015r. wniosek ten został oddalony z uwagi na ustalenie, że majątek spółki nie wystarczy nawet na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego. Ze sporządzonej w ramach tego postępowania opinii biegłego M. P. wynikało, że dłużnik zaprzestał płacenia wymagalnych zobowiązań już w I kwartale 2014r.

Przedstawiony stan faktyczny został ustalony przez sąd pierwszej instancji na podstawie powołanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku dowodów z dokumentów, w większości urzędowych, zaś co do pozostałych - nie budziły one wątpliwości co do ich wiarygodności, a strony ich nie kwestionowały.

W tym stanie rzeczy przyjęto, iż powód wywodził swoje roszczenie z art. 299 § 1 ksh, który stanowi, że jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania. Powództwo zdaniem Sądu Okręgowego nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd zważył, iż w piśmie z 18 czerwca 2019r. powód wskazywał, że zobowiązania (...) Sp. z o.o. wobec swoich pracowników, które zostały zaspokojone przez powoda dotyczyły wynagrodzeń za pracę za okres od sierpnia 2014r. do października 2014r. Stosunki pracy tych pracowników ustaly w okresie od 30 września 2014r. do 26 października 2014r. Wywodził, że pozwana jako członek zarządu (...) spółki z o.o. ponosi odpowiedzialność na podstawie art. 299 ksh, gdyż nie złożyła we właściwym terminie wniosku o ogłoszenie upadłości. Podnosił, że należności dotyczą okresu w którym pozwana pełniła funkcję prezesa zarządu, a zdaniem powoda rozstrzygający dla odpowiedzialności pozwanej jest moment, w który istniało zobowiązanie ze stosunku pracy, które wobec egzekucji wobec spółki zostało spełnione przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zdaniem sądu pierwszej instancji jednak wierzytelności powoda powstawały dopiero z chwilą wypłaty świadczeń na rzecz pracowników tj. wierzycieli spółki - a więc w okresie, gdy pozwana nie była już członkiem zarządu spółki.

Sąd Okręgowy przyjął koncepcję odszkodowawczego charakteru odpowiedzialności z art. 299 ksh (ex delicto), powołując się na szerokie orzecznictwo Sądu Najwyższego jako dominującą w ostatnim czasie linię.

Podawał, że zobowiązania dłużnika - (...) Spółki z o.o. wobec powoda powstały na skutek wypłaty przez powoda środków na pokrycie roszczeń pracowniczych na podstawie ustawy z 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2006 r. Nr 158, poz. 1121 ze zm.). W treści art. 23 powołanej ustawy wskazane zostały wierzytelności objęte subrogacją (wypłacone świadczenia pracownicze) oraz uregulowano, że nabycie roszczenia subrogacyjnego następuje ex lege wobec niewypłacalnego pracodawcy lub masy upadłości – co jest zresztą zgodne z art. 518 § 1 pkt 4 kc. W konsekwencji dochodzi do ustawowego przelewu na Fundusz wierzytelności, jakie przysługiwały pracownikom względem pracodawcy zapłaconych przez tenże Fundusz z momentem ich przekazania na wypłatę świadczeń albo wypłaty świadczeń ze środków Funduszu. Sąd wskazał, że powód wypłacając zaległe świadczenia pracownicze pracownikom spółki (...) Spółki z o.o. wstąpił wobec tej spółki w prawa jej zaspokojonych wierzycieli. Funduszowi przysługuje własne roszczenie w razie zaistnienia objętych art. 299 ksh i jednocześnie konsekwentnie uznał, że roszczenie powstaje i staje się wymagalne dopiero z dniem wypłaty środków przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Zdaniem sądu pierwszej instancji zatem, wierzytelności powoda wobec spółki powstały już po dacie, kiedy pozwana złożyła rezygnację z pełnionej funkcji - co nastąpiło w dniu 27 października 2014r.; zaznaczył, że bez znaczenia jest data ujawnienia zmian w składzie zarządu spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym, gdyż zgodnie z art. 202 § 5 ksh, do złożenia rezygnacji przez członka zarządu stosuje się odpowiednio przepisy o wypowiedzeniu zlecenia przez przyjmującego zlecenie. Oświadczenie o rezygnacji z funkcji członka zarządu staje się skuteczne z chwilą, gdy zgodnie z art. 61 ksh, dotrze do właściwego adresata oświadczenia w taki sposób, że mógł on zapoznać się z jego treścią.

Sąd Okręgowy zważył, że powód wypacał należności pracownikom spółki już po tej dacie - co wynika wprost z dokumentów złożonych do akt sprawy przez powoda, zaś wierzytelności powoda - zgodnie z opisanym wyżej stanowiskiem - powstały dopiero z chwilą wypłaty tych świadczeń. W tej sytuacji jego zdaniem fakt, że powód zaspokoił zobowiązania pracownicze spółki za okres do końca października 2014r. nie miał znaczenia, bowiem wypłata świadczeń nastąpiła po dniu, w którym pozwana skutecznie złożyła rezygnację z pełnionej funkcji.

Z tego względu powództwo zostało oddalone.

O kosztach procesu wyrzeczono na podstawie art. 98 kpc, stosownie do wyniku sporu obciążają powoda obowiązkiem ich zwrotu na rzecz wygrywającej pozwanej.

Apelację od tego wyroku w całości wniósł powód, domagając się jego zmiany i uwzględnienia powództwa w całości, wraz z kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje.

Skarżący zarzucał naruszenie prawa materialnego, a w szczególności art. 299 § 2 ksh w związku z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy i art. 518 § 1 kc poprzez uwolnienie pozwanej A. S. od odpowiedzialności za zobowiązania Spółki w wyniku ustalenia, że roszczenie powstaje i staje się wymagalne dopiero z dniem wypłaty środków przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Skarżący zarzucał nadto sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego

Apelujący powoływał się na art. 23 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. Nr 2018, poz. 1433), na podstawie którego przeszły na powoda roszczenia wobec spółki (pracodawcy), wskazując, że jeżeli zobowiązania pracowników Spółki powstały w okresie kiedy pozwana pełniła funkcję członka zarządu i były w tym czasie wymagalne, to roszczenie Funduszu stało się wymagalne w tym samym czasie. Jego zdaniem nie można zatem powiedzieć, że wierzytelności Funduszu powstały już po dacie, kiedy pozwana złożyła rezygnację z pełnionej funkcji, bowiem odpowiedzialność na podstawie art. 299 ksh ponoszą osoby będące członkami zarządu w czasie istnienia zobowiązania, którego egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna, tj. rozstrzygający jest moment, w którym istniało zobowiązanie ze stosunku pracy, które wobec bezskuteczności egzekucji względem spółki zostało spełnione przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Podnosił, że wypłata świadczeń należnych pracownikom już po dacie ustąpienia z funkcji członka zarządu nie zwalnia pozwanej z odpowiedzialności, a powód wykazał, że pozwana była członkiem zarządu w momencie, kiedy powstały zobowiązania pracowników wobec spółki. Świadczą o tym podpisane przez pozwaną świadectwa pracy, znajdujące się w aktach sprawy.

Skarżący podnosił, że Fundusz, który spłacił wierzytelność spółki z o.o. nabywa spłaconą wierzytelność do wysokości spłaty i zyskuje wierzytelność wobec spółki, w takim kształcie, w jakim przysługiwała ona pracownikowi. Pracownik zaś w razie, gdy spółka nie zaspokoiła jego roszczeń, tak jak każdy wierzyciel miałby prawo dochodzenia tej wierzytelności na zasadach określonych w art. 299 ksh. W jego prawa, na mocy art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy i art. 518 § 1 kc wstąpił Fundusz. Fundusz może wobec tego powoływać się na to, kiedy należne pracownikowi wynagrodzenie powinno być mu wypłacone i tę datę brać pod uwagę przy ocenie, czy członkowie zarządu zgłosili na czas do upadłości pracodawcę, przywołując stosowne orzecznictwo Sądu Najwyższego. Powoływał się nadto apelujący na fakt, iż wniosek o ogłoszenie upadłości (...) spółki z o.o. w K. został oddalony, gdyż majątek spółki nie wystarczał nawet pokrycie kosztów postępowania, a spółka zaprzestała płacenia wymagalnych zobowiązań już w I kwartale 2014r., przy czym suma niewykonanych zobowiązań była wyższa od majątku w ujęciu księgowym.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji powoda i zwrot kosztów postępowania apelacyjnego. Uzasadniała, iż roszczenia pracownicze wymagalne najpóźniej w październiku 2014r. uległy przedawnieniu w październiku 2017r., nie wykazano bezskuteczności egzekucji oraz warunków odpowiedzialności pozwanej z art. 299 ksh.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda musiała odnieść skutek.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż mimo niewątpliwego braku uzasadnienia sądu pierwszej instancji w postaci nie przytoczenia w sposób adekwatny stanowisk stron w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, a jedynie wskazania kart akt, na których zostało ono sformułowane, ustalono, co było przedmiotem rozpoznania i orzekania Sądu Okręgowego. Z tych przyczyn Sąd Odwoławczy uznał, że zaskarżone orzeczenie jednak poddaje się weryfikacji instancyjnej.

Ustalenia faktyczne w sprawie zostały dokonane właściwie, w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, w znacznej części stan rzeczy nie był zresztą sporny między stronami. Z tych to przyczyn Sąd Apelacyjny ustalenia sądu pierwszej instancji przyjął za własne, bez konieczności ich ponownego przytoczenia.

Nie sposób było jednak zaakceptować rozważań prawnych Sądu Okręgowego, prowadzących do oddalenia powództwa, z czym nie sposób się zgodzić.

Odpowiedzialność odszkodowawcza pozwanej oparta o art. 299 ksh nie ulega wątpliwości sądu drugiej instancji. W dacie powstania zobowiązań spółki wobec pracowników, ostatecznie zaspokojonych przez powoda, pozwana bezsprzecznie była członkiem zarządu (...) spółka z o.o. w K.; świadczą o tym daty powstania zobowiązań wobec poszczególnych pracowników oraz ich relacje do daty zgłoszenia przez pozwaną skutecznej rezygnacji z pełnienia funkcji prezesa zarządu. Na marginesie należy zaznaczyć, iż wpis w KRS w tej kwestii ma charakter deklaratoryjny, zaś skutek odnosi data, w której wspólnik większościowy zapoznał się z rezygnacją pozwanej. Nie sposób byłoby uznać, że pozwana nie odpowiada za brak wypłat świadczeń pracowniczych za okres, w którym pełniła funkcję prezesa zarządu spółki.

Bezsprzecznie zostało wykazane, iż sytuacja finansowa wspomnianej spółki nie pozwalała jej na realizację wskazywanych przez powoda zobowiązań; postawa pozwanej natomiast przesądza o przypisaniu jej odpowiedzialności za ten stan rzeczy, skoro z opinii biegłego przywołanej przez sąd pierwszej instancji, wynikało, iż już w I kwartale spółka nie płaciła swoich długów. Pozwana nadto z opóźnieniem podjęła kroki w celu ogłoszenia upadłości spółki; wniosek w tej mierze został złożony już na tym etapie, gdy majątek spółki nie wystarczał na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego, co doprowadziło do umorzenia postępowania w tym przedmiocie. Wniosek o upadłość spółki nie został zatem zgłoszony we właściwym czasie.

Strona powodowa wykazała należycie, iż zaistniały przesłanki odpowiedzialności pozwanej z art. 299 § 1 ksh, zaś pozwana nie zdołała ekskulpować się w trybie art. 299 § 2 ksh. Także bezskuteczność egzekucji prowadzonej przeciwko spółce została należycie udowodniona w drodze dokumentów urzędowych, a nieprawidłowości w zakresie doręczeń organu egzekucyjnego zgłaszane przez pozwaną nie tylko nie zostały udowodnione, ale także nie odnosiły same z siebie skutku wobec orzeczeń w toku tych spraw wydanych. Pozwana nie podjęła żadnej inicjatywy, by wzruszyć postanowienia komornicze. Pozwana nie zdołała także podważyć domniemanej prawidłowości doręczenia wezwania do zapłaty skierowanej do niej ze strony powoda. Wbrew stanowisku pozwanej, zostało wykazane, iż pracownicy wszczęli postępowania egzekucyjne przeciwko spółce, co wynikało ze złożonych do akt tytułów wykonawczych, opatrzonych adnotacjami organu o bezskuteczności egzekucji.

Roszczenie pracownicze powstało zatem w okresie pełnienia przez pozwaną funkcji członka zarządu, natomiast roszczenie powoda stało się wymagalne z datą wypłaty przez niego poszczególnych świadczeń. Rozróżnić bowiem tu należy odmienne kwestie : powstania roszczenia i wymagalności dochodzonych świadczeń, skoro powód ostatecznie wstąpił w miejsce dotychczasowych wierzycieli – zaspokojonych pracowników w określonych warunkach, przewidzianych w art. 23 ust. 1 ustawy (art. 518 § 1 pkt 4 kc) i nabył wierzytelność w datach wypłaty świadczeń. Mając zatem na uwadze ustalone w toku postępowania daty zarówno powstania roszczenia, jak i jego wymagalności oraz czasokres piastowania funkcji członka zarządu spółki z o.o. przez pozwaną, należało przyjąć, iż dochodzone w niniejszej sprawie żądanie było uzasadnione oraz nie uległo przedawnieniu, wbrew stanowisku pozwanej. Nie może bowiem zaistnieć taka sytuacja, iż biegnie termin przedawnienia dla roszczenia jeszcze nie wymagalnego (por. : pogląd wyrażony wyrok Sądu Najwyższego z 8 lutego 2018r., II CSK 165/17, LEX nr 2483680 wraz z uzasadnieniem, znajdujący także odniesienie w kwestii przedawnienia w niniejszej sprawie).

W istocie, powód wypłacając świadczenia pracownicze, nabył określoną wierzytelność, z wszelkimi tego konsekwencjami. Powód w pozwie zgłosił skutecznie nie tylko należność główną, ale także uboczną w postaci oznaczonych odsetek, co wynika z treści pisma inicjującego proces w niniejszej sprawie. Sformułowanie roszczenia nie budziło tu wątpliwości sądów obu instancji. Takie też żądanie zostało zgłoszone i poddane rozpoznaniu przez sąd pierwszej instancji. Wysokość należności głównej wraz z odsetkami wynikała z dołączonych do akt sprawy dowodów realizacji przelewów i kart rozliczeń pracowniczych oraz tytułów egzekucyjnych wydanych w sprawach z powództwa powoda przeciwko (...) sp. z o.o. w K., w oparciu o które prowadzona egzekucja okazała się bezskuteczna, akceptując w pełni odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanej wobec powoda na powyższych zasadach.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego oparte było o art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc na zasadzie odpowiedzialności za wynik sporu, wysokość kosztów obciążających pozwaną ustalono prawidłowo, a składa się na nie wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym, ponadto zasadnie nakazano pobrać od

pozwaną 3796zł tytułem opłaty od pozwu, od której uiszczenia powód był zwolniony, zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99kpc i art. 108 § 1 kpc.

Z tych przyczyn należało utrzymać w całości w mocy wyrok zaoczny Sądu Okręgowego w Katowicach z 7 listopada 2018r., wydany w sprawie o sygn. I C 607/18, na zasadzie art. 347 kpc, zmieniając zaskarżony wyrok we skazany sposób, w oparciu o normę art. 386 § 1 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnięto zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu, po myśli art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc, obciążając nimi przegrywającą pozwaną. Na koszty te składa się wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym, obliczone stosownie do § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

W przedmiocie nieuiszczonych kosztów sądowych w postaci opłaty od apelacji orzeczono z powołaniem na art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 § 1 i 3 kpc, obciążając nimi przegrywającą pozwaną. Na koszty te składa się opłata od apelacji w wysokości 3796zł, od której uiszczenia powód był zwolniony.

SSA Lucyna Morys-Magiera SSA Roman Sugier SSO del. Jacek Włodarczyk